

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Ioseppi (Hegesippi) de bello Iudaico libri V - Cod. Aug.
perg. 82**

Josephus <Christianus>

[S.l.], [9. Jahrh.]

Liber tertius

[urn:nbn:de:bsz:31-65728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-65728)

solum esse cui summa militie orientis imparibus iure committere
tur uirum ab aboliscentie militie triumphalis in ueteratum sti
pendisq; in pacatas gallias germanorum tumultu & ferociage
nui nam temeritatis in bellum se lapsas pace diuturna composue
rat. Britanniam quoq; inter undas adhuc latentem romano
imperio armis adquisierat. cuius triumphatae opibus roma
tior. gladius consumptior. nero flagitior estimabatur.
Itaq; quarum gentium bella non uiderant subiugatarum tro
pea celebrauerant sub hoc duce. Iterum dico nero terribiliter
nero metuendos potens foris domi tutus equitatis inter se uespa
siam fide ac fortitudine quantus iste uir cuius armis uicta nero
nis apud exterarum gentes abscondebantur ut ludibrium reru
humanarum & ueritate in puritatis obprobrium triumphis
quoq; inlustraretur. Conprehensum itaq; in multis romanis
esset confirmis. Uespasianus ex omnibus eligebatur cum bellum
depositum foret. Uespasianus pro ceteris sociebatur ne uel publi
cus super esset hostis uel domesticus subriperet insidiator.
Dignus qui stipendius militis regnum preueniret ducebat fidem
prefererat uir tutem inuitus misit hunc nero qui sibi aufererat
presidium sed ardebat futuris scelerum penis suorum ut se tanto
dissociatum committat uicis in ermen relinqueret. numquam
profecta galba adspirandi ad imperium studia usurpauisset nisi
uespasianum absentem conperisset. Sed procurauit hoc ut in
syrriam dirigeretur uir qui iudeorum insolentiam supreme
gentis ex cadio captiuitatis que de decore labefactaret. Et neronis
auxilium destitueret licet nullius uirtus statutis adferre possit
celestibus impedimentum. Demens tamen cum iudeorum bello af
flictam romanam exercitus ualidam manum cognouisset aduersus
xpianos insurrexit ut ei debitas finis adpropinquaret.

INCIPIT PASSIO BEATISSIMORUM MARTYRUM PETRI ET

**PAULI QUI PASSI SUNT ROMAE DIE TERTIA KALEN
DAS IULIAS**

Illis diebus erant rome petrus & paulus doctores xpianorum sublimis operibus danti
magisterio qui uirtute suorum operum neronem aduersum
fecerant captum magi symonis delatamenti qui sibi animum

eius conciliauerat cui adiuuentum uictorie subiunctiones gentium auge
 longeuitatis salutis custodiam feralibus artibus pollicebatur.
 atq; ille credebatur qui uim rerum nescire & examinare. Deniq; sum
 mum apud eum tenebat amicitie locum. quandoquidem etiam pre
 sulem sue salutis utiq; custodem arbitrabatur. sed ubi petrus eius ua
 nitates & flagitia detexit & species illum rerum menti non soli
 dum aliquid aut uerum efficere demonstrauit ludi brio habitu
 sed digno est consumptus labore. Et quam uis in alius terrarum par
 abus petri esset expertus potentiam. tamen preueniens romam
 ausus est seiactare quod mortuos resuscitaret. Defunctus erat id
 temporis rome adolescens nobilis propinquus cesaris. Cum uniuerso
 rum dolore ad monuere pleriq; experiendum. utrum posset re
 suscitari. Celeberrimus in his operibus petrus habebatur sed apud
 gentiles nulla facti huiusmodi deferre batur fides. Dolor exegit
 remedium. per rectum est ad petrum. si uere quietiam simonem
 accersendum putarent. uterq; adfuerunt. At petrus simoni. qui
 de sua iactaret potentia. prior esse partes dare. ut si posset mortuum
 resuscitaret. Si ille non resuscitasset. se non defuturum. ut xps opem
 ferret defuncto quo possit resurgere. Simon qui putaret apud
 urbem gentilium plurimum suas ualutarias artes. Conditione
 proposuit. ut si ipse resuscitasset mortuum petrus occideretur.
 qui magnam potentiam polliceretur. Sic enim appellēbatur luctu
 cendo iniurias inrogauisse. Si uero preualuisset petrus in simo
 nem. pari genere uindicaretur. Atque iuxta petrus. adorsus est simonem.
 accessit ad lectum defuncti incantare atq; in murmurare dira car
 mina ut cepit. iusus est agitare caput qui mortuus erat. Clamor
 ingens gentilium quod iam uiueret. quod loqueretur cum simone.
 ira & indignatio in petrum. quod ausus esset conferre se tanto potes
 tati. Tunc se apostolus poposuit silentium et ait. Si uiuit defunctus
 loquatur. si resuscitatus est. surgat. ambulet. fabuletur. fantas
 ma illud esse. ueritatem. Quod uideatur caput mouisse. Deniq; se
 paretur inquit. a lectulo simon. et tunc ne id quidem ostentia futu
 rum. Adductur simon a lectulo manet sine specie motus alicuius
 qui mortuus erat. Adstitit petrus longius et intra se orationi
 paulisper intentus. Cum magna uoce ait adolescens surge sanet

te dñs ihs. Et statim surrexit adolescens et loquutus est. & ambulavit et cibum sumpsit et dedit eum petrus matri sue. Quia rogatur ut ab eo non discederet. ait non relinquetur ab eo qui illum fecit resurgere cuius nos serui sumus. Secura esto mater de filio non uerearis habet custodem suum. Et cum populus in simonem inurgeret ut lapidaretur ait petrus satis est ad penam eius quod cognoscit suas artes nihil ualere. Uixit & xpi regnum crescere uideat uel inuitus. Torquebatur magus a postoligloria collegit sese atq; omnem excitat carminum suorum potentiam. Congregat populum offensum sedicit a galileis relicturum urbem quam tueris soleret. Diem statuit pollicetur uolatum quo super nis sedibus inueheretur. Cui quando uellet celum pateret conscendit statuto diem montem capitolinum ac sederupe deiciens uolare cepit mirari populus et uenerari pleriq; dicentes dies se potentiam non hominem quicum corpore uolitar & nihil tale xpm fecisse. Tunc petrus in medio stans ait ihu dñe ostende ei uanas artes suas esse ne hac specie populus iste qui crediturus est decipiatur. & statim in uoce petri implicatis remis alarum quas sumpserat corruit. nec examinatus est sed fracto debilitatus cruce artem concessit atq; ibi mor tuus est. Quo conperito deceptum se nepo et destitutum dolens tanta casum amici sublataq; sibi uisum utilem et necessarium rei publice indignatus querere cepit causas quib; petrum occideret. Etiam tempus aderat quo si uocarentur apostoli petrus et paulus. Deniq; dato ut comprehenderentur precepto rogabatur petrus ut sese alio conferret resistebat ille dicens nequaquam se facturum. ut tamquam metu mortis territus cederet bonum esse pro xpo pati. qui pro omnib; se morti obtulisset non mortem illam sed in mortalitatem futuram. quam indignum ut ipse fugeret passionem sui corporis. qui multos doctrina sua compulerit hostes se pro xpo offerri debere sibi secundum dñi uocem. ut & ipse in passione sua xpo gloriam atq; honorem daret. Haec & alia petrus obtexere sed plebs lacrimis querere nese relinquere & fluctuantem inter cellas gentium destitueret. uictus fleat; petrus cessit promisit se urbem egressurum. Proxima nocte salutatis fratribus et celebrata oratione proficisci solus cepit. Ubi uentum ad portam uidit sibi xpm occurrere et adorans eum dixit. Dñe. quouenis.

dicitur ex xpi iterum uenio crucifigi. Intellexit petrus de sua dictum
 passione. quod tunc xps passurus uideret. qui patitur in singulis
 non utiq. corporis dolore. sed quadam misericordie compassione
 aut glorie celebritate. et conuersus in urbem redit. Captusq.
 a persecutoribus cruci aduincatus poposcit ut in uersis uestigijs cruci
 figeretur. Quod indignus esset quis simili modo crucifigeretur.
 ut passus est filius di. quo impetrato uel quia ita debebatur. ut
 xps predixerat. uel quia sequitor non inuitus indulget paenaru
 incrementa et ipse et paulus. cruce alter. alter gladio necati sunt.
 Regnante dno nro ihu xpo. cum do patre & spu sco msta seculoru.

Sed ut ad propositum redeamus turbatus graui nuntio nero
 rebus in iudea minus prospere gestis uespasianum ex per tum belli
 durum omnimilitie que in siri a erat prefecti. ille pro pere neq.
 enim differendi tempus dabatur. Misso alexandriam filio tito
 ut inde militum qui pre tendebant partem aliquam deducere.
 ipse trans missio hellespontia co fretho pedes in siri am contendit in
 ter ea iudei reb; elati secundus principes militie bello legunt distri
 buunt loca quibus quisq. preesse in quem unia singuli quos ordi
 nes quis muneris exequerentur iosephum gorie gentium & ana
 num principem sacerdotum hierosolimitane urbi negoti sed
 praecipue in staurandis muris presciant ardebat alexa hasus simo
 nis aliquid sibi publicorum committi munerum. et licet omnem
 predam. quam de romano exercitu ceperant. sub potestate sua redi
 gisset. item presertim atq. opimam auaritie testu atq. in modi
 as rapinis coaceruatum. Tamen parande magis sibi potentie in
 tentum. quam cum muni usui proprio rem arbitratu declinandu
 estimauer. Sed paulatim ambiendo singulis dando et largiendo ef
 fic. ut rerum omnium summa arbitrio committeretur.
 Idem eam quoq. unus ihs de sacerdotib; & la hasus sacerdotis filius
 militie prepositi tuendam receper. principi tamen totius iudum
 nigero de summis reb; prerogatiuam omnem seruantes. Iosepho
 simonis hiericho obuenit manesse per ea regio commissa trans
 eufraten sita cui ab eo inditum nomen quod eufrates ad eum partem
 per gentib; transmittitur. Iohannes esseus alius quoq. iohan
 nes. ananie filius. ceteriq. diuersis ad tributa partibus quas sua

uespasianum
 anierone mili
 tiae que in si
 ria erat pre
 fectum.

iudeis pros
 peris eliab
 successibus
 principes mi
 litiae bello
 legunt.

de regione
 per ea munus
 sex commissa

tuerentur sollicitudine itaq; singuli com missa sibi munia non
deserere instrueremuros manum lege bellaturam. ex quibus
iosephus in galileam descendens munire castella instaurare pro
pugnacula ualidissimos quosq; et bellipromptissimos ad sociere
sibi in pigrecurabat regionis latrocinis pretendere cottidieinstru
Militem romane militiae more exercitare diuidere ordines
distribuere centuriones plurimos p̄ficere. quo facilius disci
plina ab omnib; exigere tur ne quisquam lateret quicumque
munia propria dereliquisset. Instituebant etiam ut agnosce
rent exercitationes tubarum et repressiones sequerentur ordine
aciem dirigerent clipeos intexerent ut murali uice si forte
magna hostium uis ingrueret sese aduersum incurstantes defen
sarent subuenire laborantib; fessis compati pericula aliorum
in se transfundere nec solum belli artes ad instar romane mi
litie docere sed etiam antebellum que amplius bellantes iuu
ret denuntiare ut miles sibi cibum et arma portaret uallo et
fossa sese muniret. castrisq; ponendis preueniret hostem obtem
perare p̄ceptis. Forto ac rapinis abstinere ad suescere et
lucrum proprium putare. si nihil dispendii ruralibus cultorib;
inrogaretur. Quid enim distet ab hostib; qui ipse hosti timore au
ferat nisi quod grauius est sua quam aliena incesse. et socios
quam aduersarios dispoliare plurimum in bello ualere bonam
conscientiam. eo quod amplius de diuino auxilio presumere quis
nulli ad finem criminis recognoscere sed his rebus citius sibi apud
improbos expertus est nocuisse inuidiam quam apud bonos profu
isse gratiam. Nam cum ad sexaginta milia peditum paucissimos
equitum congregauisset. eos uero qui mercede bella tractarent
ad quatuor milia uiros. sexcentos quoq; electos custodes suorum
poris tanta a iudeis pestulit ut plus antebellum a suis qua
in ipso bello a romanis periculi perorresceret omitto quid seditionis
excitatum quia latrocinio erepta redderet. his qui miserant suspi
tabantur. ac maxime agrippe. ac beronice. quibus redibenda
iuste forent. ne regem facerent in festiorem. Et tamen ille qui
populi molliret impetum ad constructionem potius murorum
quam ad dominorum indemnitatem seruata pecuniam om

naque illa agebat que erepta tholomeo forent quiregnum. aurum.
 vestes. & cetera quemunera portauisset aestimare deberet. Ari
 chetas apudeos enim res gerebatur. utrum id in stauratione suoru
 murorum reseruandum putarent. an diripiendum latronibus de
 beretur. Indignum certe uideri ut eo penam acciperet quam eli
 us consuluisse. Itaq; conuersis illis in suam gratiam inuidiam simul
 et periculum euasit. Iterum cum gratia regis agrippe thiberias
 societatem q; deposceret. proripuit sese iosephus de memorata urbe
 & aricheaticum clausit portas ne quis nuntius ad urbem thiberiadem
 pergeret. et deesse iosepho auxilia militaria significaret. ipse aut
 congregauit de lacu nauigia piscatoria. que in tempore potuit in ues
 agare et thiberiadem remigis perire. sed ubi ad locum uenit. in
 quo conspicua quidem in urbe positas foret species nauigiorum de
 prehendi tamen nequiret. utrum essent uacua preliatorum
 uis sit ea dispergi per totum spatium locus. ut maior numerus esti
 maretur. Ne quisquam uacua potius quam referta bellatoribus
 existimaret. quo territi quod aduersus tantam multitudinem
 infirmos sese arbitrarentur. proiecerunt arma portasq; rese
 ratas effundere sese supplices iosepho. qui ueluti dux agnium mili
 taris propius accesserat. que sitim quatenus uesania disces sio
 nem animis induis sent. quibus auctoribus impulsis sese aduersus
 tradituri forent. & simul occurrerentibus sibi iubeat in gubernato
 ribus tariceas deducerent. atq; illic sexcentos ferme curiales plerosq;
 deplebe in uindam rapi dicitur quoq; eius facinoris accersitum prin
 cipem manibus amputatis penas lueri iubeat. atq; illo rogante
 ut una saltem sibi manus relinqueretur. precepit iosephus ut ipse
 sibi quam uellet demeret. dum ille arripens dexteram gladium
 leuam abscedit. ita recepta thiberias est; sed etiam sefforis te
 mitata disces sione iosephi tamen uiuacitate inter urbes iudaeor
 socias ad tenebatur. Tranquillioribus enim consiliis suadefendere
 quam aliena incurfare malebat. At uero per iates niger & babiloni
 us filas et iohannes esseus omne quoderat in iudea boues ualide
 congregantes ascalonem petunt. amplam tamen et muris subnixam
 ualidius urbem sed ope subsidioq; indigam aque. septingentis
 uiginti stadiis ab hierosolimitana urbe discernebatur. et odus in

Conmū fallens
 iosephi.

Uictoria iosephi

ascalone inimica
fuisse iudeis.

Victoria romanorum
ascalone super iudeos
hierosolimam uenen-
tes contra se.

X milia iudeorum
caesa a romanis
ascalone urbe.

Ita occidit iudeos
a romanis caesa.

De uespasiano

Desitu
antiochie urbe.

gentibus. Propter ea iudei inimicam sibi urbem diruere capiunt col-
lecta manu inuolauerunt. Praerat urbi anthonius minore numero ro-
mani exercitus quam resisti posse a iudeis estimaretur. sed ura-
oris consilio et ex equo prudens bellator diffusos et numero magis
quam uirtute confidentes, eductis equitibus transire ad urbem sinit. deinde
incursum progressos fatigat. sequentes confertos dissipat turbatos
fugat. totoque campo insectatur palantes alii uersa uice arguunt
admuros. interclusa fugae copia alii multa supra se ruunt. et se in
uicem impetu suo sternunt. Itaque usque ad uesperum caesi. amiserunt
ex suis X milia uirorum. iohanne et sylla ducibus pariter extinctis.
Pauci autem romanorum eo uulnerati plura. Nec tamen repressae est
iudeorum temeritas sed incanduit. nam dolor audaciam accendit. et
labes ulciscendi cupidinem. Armantur itaque maiore longe furore.
Nec dum sauciorum sanatis uulneribus et congregatis pluribus qui
uice priori irruunt. sed eos dispositis insidias exceptas priusquam in
manus uenerint. claudit circum fusis equitatu anthonius et circum-
uentas precepit sterni. Caesa iterum octomilia. reliqui fugati niger
ipse elapsus in montem se contulit. Turris erat septem undique
ualido saxo. quam romani quia ascendere non poterant adpositis ig-
nibus circum dedere. Ea incensa in speleum quoddam de turre tran-
gressus hostem latuit. Ignem euasit romanisque securis quod ipse si-
mal incendio consumtus foret. Post tertium diem querentibus suis
Corpus eius ad sepulturam uiuus et uigens redditur. atque ita cum mag-
no gaudio iudeis seruatus ex hoste representatur. superato coopto
litamiam alitiam que transmittens ubi syriam adtigit. legiones
ceterasque militares copias quas in ea reperit antiochiam deduxit.
urbis ea syrie sine retractatione prima. Ideoque metropolis habetur
condita ab his qui alexandro magno bellanti ad eum conditoris sui
nuncupata uocabulo. Syrus urbis porrecta in inmensum longitudi-
ne in lato angustior. quia prae rupto montis a leua artatur. ut ex-
tendi ulterius metende urbis spatium nequiret. Necessitas loci
signauit. quia per occulta et de uia in rumpentibus partibus mons cel-
sior latibulum daret. ex quo se inopinato aduentu et promptiore
inparatam syriam effunderent. nisi ciuitas monti uelut clau-
strum obiaceret. exitusque obstruerat aduentibus. ut si quis

* Ues pasianus in terra.

barbarorum accederet. statim e medio urbis sinu prospectare cur.
 Deniq; ferunt eum cum ludis scenici in ea urbe celebrarentur. quosdam
 auctorem minorum eleuatis oculis ad montem persas uidisse adueni-
 entes et dixisse continuo aut somnium uideo aut magnum periculū.
 ecce per se ita mons urbi preminet. ut nec theatri altitudo adprospi-
 ciendum montem impedimento sit. Fluuus eam medius inter secat
 qui solis ortu oriens non longe a urbe in mare conditur. quem
 de originis sui tractu orientem ueteres appellauere ut uulgo putat
 lucis nomen dedisse. Cum inde acceperit cuius fluentis ipso in petu
 frigidioribus et zephyris assidue per eam locorum spirantibus tota
 ciuitas momentis prope omnibus refrigeratu ut orientis in partibus
 ardentem absconderit intus dulces aque foris finitimum nemus
 in textum cupressis crebris fontes aque uberes dapfnem uocant.
 quod numquam deponat uiriditatem frequens et laetior populus
 ut plerumq; orientis facietior. prope omnibus sed prior las
 ciue. urbs tertio loco ante ex omnibus que in urbe romanosunt ciui-
 tatibus estimata nunc quasto postquam constantinopolim excreuit
 ciuitas bizantiarum persarum quandam caput nunc repulsorium;
 desitu urbis satis dictum puto. neq; enim describendi eius a dictis
 immorandum uidetur cuius atargo cum orientem dixerim satis
 liquet. leua meridie iacere a fronte europam occurrere in dexte-
 ram septentrionales gentes de gere chaspiam regna habere quae
 ante promptissima ad incursum siriā erant. sed postquam
 alexander magnus caspiam portam thauri montis prerupto impo-
 suit atq; omne interioribus gentibus includit iter. memoratam
 urbem quietam reddidit nisi forte metus persicus suspectantem in
 ea urbe agrippa rex cum omni uirtute sua expectabat uespasianū
 aduenientem nec ductius murano comitatu adhesit. Coniuncto
 tenere ptholomaidem petere. ceperunt ad eam urbem occurrere
 inhabitantes seffor in pacem cum cesentio gallo iam dudum in itam
 firmari a uespasiano petentes. quorum laudata potentia quod
 saluti proprie consuluerunt non lacescendo romanos atq; accepta
 fide et in amicitiam recepit eos additis peditum equestribusq; au-
 xiliis fouit securitatem. ne forte distictionis commoti dolore
 insurgerent in eos belli excitatores cum uelut claustrum quoddam

R

R

iudea efforitanis sese romano imperio offerentibus resolueretur
 utineam per uiam iter hosti pateret que ad custodiam totius gen-
 tis oportunitatem loci munitioris equam urbi galilee maximeq;
 res admonuit ut cum due sint galilee una superior altera infe-
 rior conexe et con iuncte sibi alteram ab altera distinguamus.
 Sed prius de utraq; dicendum utiq; galilee syrie pheniche adhe-
 rent determinantiq; ea solis occasu sub ptholomais territoriu su-
 fimb; & mons carmelus quierat ante galileis nunc uero thuro-
 rum fimbis ad sociatus cui coniungitur gabaa ciuitas que quonda-
 iudeis causa grauis exitu fuit ab oriente iopphen et ga da-
 sus fimbis resecante item autem et graiocniti de regione ex reg-
 no agrippae confinia prescripta ueterie uo fuere a meridiano late-
 re. Ichtopolis et samaria suis utraq; excipiunt regionibus
 nec ultra fluentia iordanis patiuntur ex tendi. Septentrionalia
 eius adextro latere tyrus claudit omnisq; regio thuriorum
 cuius obiectu galilee spatia definitur. Ipse autem inter se hoc
 distinguuntur modo. ut que inferior galilee dicitur ab urbe the-
 beriade usq; ad urbem cui nomen habylon supramaritima ptho-
 lomais extenta longitudine diffundatur. Latitudo autem ei-
 auicoxolothit. qui est in campo maximo usq; ad berfaben. haud du-
 bie deductur. Unde etiam superioris galilee aperitur exordiu
 quod ad uice uacate fines attingat. ipso autem uico etiam tyris
 terre fines determinantur. Longitudinis quoq; eius incium
 uicusest thalla finis tyroth. thalla iordanis finitimus hic in-
 tellegidatur quantum porrigant spatia galilee superioris cui
 us initium iordanis est uel eius confinia. hec igitur sue magnitu-
 dinis estimatione utraq; galilea distinguitur. Terra autem
 regni pinguis erbosa diuerso culture genere distincta arboribus
 ut quamuis alliceat ad sui gratiam & fugitantiem laboris ad stu-
 dia culture inuitet atq; excite. Deniq; nulla illic uel exigua
 terre portio uacat. frequentatur plerisq; inhabitantibus cre-
 tis urbes. uici frequentes. multitudo hominum innumerabilis ut
 exiguus uicus in suo tractu habeat quindecim milia inhabitantiu
 Circumfusus quoq; nationibus alienigenis utraq; galilea circ-
 datur. Et ideo genus hominum bellicosum a prima aetate

ad due galilee

puer tracontadi

inferior galilee

superior galilee a tyroth

Desitua galilee superiores

Demcolis galilee

Muz

uentum plerisq;
 propium atq; adon
 magnitudine per eare
 mus. Quor hae sed
 ulla pariter fructu
 ma a ferax. Por
 terra quem an fuce
 col domare. sed
 aliam grata ad sp
 la pomu omnia ser
 ptecan arbores n
 el frigore defend
 uribus in excas
 sit. cum uento m
 solto funduntur
 tia uiriditate sub
 currentium iuga mo
 fons. licent posside
 longitudine uel am
 in septentrionem
 ab ortu solis urbi
 dinem flauium e
 gro inter iudeam
 cui nomen eleas de
 consimili nec ullo
 atq; campestris est
 diffundatur. neq;
 sed ut utiq; qualitat
 uilis terram mollior
 tatem sola nulli sec
 om m m m m m m
 species quoq; atq; sp
 tior habetur. Aqu
 ut secundum eleme
 q; missam patribus

74
exercitum preliaribus tentamentis abundans numero audacia
promptum atq. ad omnes belli artes paratum. Prestat tamen
magnitudine per ea regio que unde uocabulum acceperat supradixi
mus. Maior haec sed ualior galilea quia tota exerceatur. nec
ulla pars eius fructibus infecunda est. sed uniuersa terraeus opi
ma ac ferax. Per ea autem diffusior. sed ex maiore parte de
serta quae mansuescere arandonescunt. nec asperioris facilis sul
col domare. sed rursus portio eius mollis ad cultum fertilis
ad usum grata ad aspectum. mitis ad exercitium. insit uis uita
lis pomis omnia ferens ut campum eius distantes in fronte
pretextant arbores in medio uenustent. et plerumq. animo sole
uel frigore defendant. sata maximeq. olea uestitus ager. aut
urtibus intextus. aut palmis insignitus inenarrabile quanto decoris
sit. cum uento impulsis palmarum ordines concrepent. et suauiores
solito funduntur dactylorum odores. Nec mirum si omnis illi gra
tia uiriditatis et ubi amoenis fluminum meatibus ex superiora de
currentium iuga montium super fusus ager rigatur. & niuis
fontibus scaturiens possideatur cum inuidia desideraretur cum gratia.
Longitudo eius amacerunte usq. pellaem. id est a meridiano usq.
in septentrionem. Latitudo autem a silach ^{usq. ad lumen} el fia iordanem hoc est
ab ortu solis urbis arabie pretextitur. In occasu autem usq. ad ior
danem fluum ex tendit manifestatur samaritana quoq. re
gio inter iudeam atq. galileam media uacet incipiens a uico
cui nomen eleas deficiens interra a crath bathenorum natura
consimili. nec ullo differens a iudea. Utraque enim montuosa
atq. campestris est pro locorum diuersitate. Neq. tota campis
diffunditur. neq. in locis omnibus montium rupibus scinditur
sed uisq. qualitatis habet gratiam ad exercitium culturae so
lubilis terra mollior. eoq. frumenti utilis et prope circa festi
tatem soli nulli secunda mōrita tate certe fructuum prior
omnibus. nam cum adhuc alibi seruitur frumenta istic metunt
species quoq. atq. ipsa frumenti natura haud usquam prestan
tior habetur. Aqua dulcis. decora ad speciem suauisq. ad potū
ut secundum elementorum gratiam estimauerint iudaei
ex primis sam patribus terram fluentem lac & mel cum sponderit

De regione
per ea.

De laude
samaritae

Magnasatis
obueltio contra
iudeos.

In pulcrem
contra iudeos

illis resurrectionis pre rogatiuam. Et utrumq; quidem diuina pietas
contulerat si seruassent fidem. Sed infidelibus animis utrumq; erepta
hic iugo captiuitatis illic uinculo peccati. Nemorosa regio & ideo
diues pecoris et abundans lactis. Deniq; nusquam sic lacte distenta
pecus uberagerit pomasiluestri uel insitua super omnium regio
onum copias. Referta autem utraq; samaria uel iudea hominu
multitudine ut mihi uideantur. hinc illuc inter prexari iudei
quod scriptum est. nulla erat in his sterilis & infecunda. cum hoc
lex demeritorum fecunditate prescripserit. & uirtutum fertili
tate. Principium samarie de arabie finib; a uico cui nomen ior
dan finis ad aquilonem uico bortheo. Latitudo autem iudee a fluuio
iordanis usq; ad iophen. incipit enim a fontibus iordanis & a monte li
bano. et usq; ad thiberialis lacum dilatatur. A uico quoq; arpha
initium longitudinis eius que usq; ad uicum extenditur iuladem
in quo iudeorum pariter ac tyriorum communis habitatio. In me
dio autem iudee ciuitas hierosolima quasi umbilicus regionis totius
ut prudentibus placuit nuncupatur. Abundans regio mediterra
neis copis nec fraudata maritimis quia prexendit usq; ab tholoma
dan & totum illud mare prexerit litoribus suis multas urbes
sed inter omnes hierosolima inminet. Ita ut quasi caput in corpore
non ab umbra sua membra sed regat atq; tuitionis sit et pulchritudi
ni. De iudea itaq; et finitimis regionibus oportuno licet compendio
ea que significanda fuerant non preter misimus. Sed fortitanis quoq;
tributa subsidia militaria regionis finitimas incur sabant aucto
ritatem latrocinandi liberam sibi uel speciem uindicantem quod im
perio romano a iudeis inferebatur. Unde iosephus ex cepte acer uitans
iniuriam ulcisci gestiens intruere in urbem sefforin. sciatato sibi
plurimorum numero contendit ut eos aut reuocaret in societatem
iudee aut resistentes supremos sibi posset excidio labefactaret. sed
utriusq; conatus effectum exadit. quia nec dissuadere potuit ro
mane coniunctionis electionem. nec urbem uerttere quam ipse
talibus monumentis firmauerat. ut a romanis quoq; longe pres
tantioribus expugnari nequiret. Cecinit itaq; clusi cum temerata
inruptio sine ullo profectu atq; in totam regionem bellum exco
tauit. uastabant omnia die noctuq; exurentes aedificia diripi

si parmanus poru
in mos ser utra sub
legune latrocinio nu
num spere. Cum qu
reclur. cuius malit
ferbantur. hoc pro
quasi mal exadit a
dem mandatum per
necis iradibus ad du
fimi congregatoq; u
& memorabile bellu
dici prospere gestis
uaspasianus cum filio
Cognitq; quod pac
discessions copias
tus cunctis uacuan
diffidentes infirmi
Reperit itaq; non per
contemplatione nul
uerebelli quam cor
bantur. Deniq; non
capit. Nec inusta
emendandi error
siora ex urbe iose
adpropinquaret. se
se presentia. hoc ipse
gerendo in pure se io
fit nisi forte iudeis
colofiditibus qu
enim magis cauere q
bare. Itaq; scripsit
reque scriberent puer
se strictum signifi
bellator maliculus
si de urbe thiberia

nes patrimonia perimentes quoscumq; bello habiles comprehendissent
 infirmos seruitutis subicientes. Repleta erat galilea omnis incendio.
 sanguine latrocino nullus immunis miserie. et deformiter om
 nium specie. Cum siquid digni aut neci supfluis set captiuitati reserua
 retur cuius malis illa que p̄ulo ante aceruora estimata sunt pro
 ferbantur. hec prolusio quedam bellifacta antequam tot usueniret.
 quisimul ex achia alexandriam transmisit. per ductis militibus secun
 dum mandatum patris ad urbem occurrit ptholomaidem. Ibiq; co
 nexis ordinibus addictu etiam quinto decimo quierant precellentis
 simi congregatoq; uel romanorum uel sociorum exercitu atrox
 & memorabile bellum ceptarunt. Nam ubi primis intus placido
 duci prospere gestis. secunda in aduersum cessere profectus infestior
 uespasianus cum filio ptholomaid de finibus in galileam sese immer sit.
 Cognitoq; quod pacem abnuerent quibus obtulerant condemnande
 discessionis copiam si sibi consulendum putarent gadaran fundi
 tus euestit uacuam bellatorib; offendentis. quod omnes ualidiores
 diffidentes infirmibus monu mentis admunitiora se recontulerunt.
 Reperis itaq; non pepercit sed omnes necari iussit nulla aelatis
 contemplatione nulla infirmitatis misericordia. quod non tam
 iure belli quam certaminis dolere. et effusis in iudea odus ex eque
 bantur. deniq; non solum urbem sed et uicos et mancipia exuri pre
 cepit. Nec iniusta erat commotio. quia post tantam insolentiam
 emendandi erroris fecultatem dederant. nec obtemperatum tran
 siera ex urbe. Iosephus in thiberiade priusquam romanos exercitus
 adpropinquaret. sed plus formidinis & fuga quam fidutiē dederat
 & presentia. hoc ipso enim terra sunt quod bello aduersum romanos
 gerendo in parem se iosephus arbitrabatur. Neq; uero aliunde presump
 sit nisi forte iudei studia belli deponerent. malle se ^{sub} tanto peri
 culo fide ^{lem} ciibus quam declinando proditorem uideri. nihil
 enim magis cauere quam nec omissum sibi honorem militie tur
 bare. Itaq; scripsit ad urbem hierosolimam bellum incubuisse prope
 reque scriberent pacem an prelium mallent consulendum mature.
 hec strictim significauit nihil propense in alteram partem ne aut
 bellator maliculosus aut pestifera rebellio iudicaretur. rur
 sus de urbe thiberiade iotha patum petit. siue quod munitior cece

de aduentu troy.

De p̄fectione uespasiani.

Iosephus.

ris esset quod & propter ea in amplurimi contulissent bello prompto
res siue quod eo uespasianus plerosq; ex suis direxerat qui munirent
iter quod per montes difficile saxosumq; asperum pedibus
equitibus autem inuium atq; insuperabile foret. Demq; diebus
quatuor ne angustie afficerent referata sunt uiarum strata
compositum iter quo facilius omnis exercitus transmitteretur.
Quinto die transiit eo iosephus delectosq; iudeorum animos exiit
uespasio quoq; ubi factum indicium eo iosephum commesse in
centium celerandi itineris accessit quod conficiendi belli compen
dium putaretur. sidux et populus belli promptior inter cepe
retur. Aduent itaq; cum exercitu & primo die curandis labor
militibus ne ex itinere fatigatus cura belli incesset. Tempus
dedit sequenti die dupplicia uallauit urbem et tertio equestri
ordine. Quod uidentes iudei inclusisse & ob sensos undiq; nec
illum effugui locum ipsa desperatione audaciam sumpserunt.
Nulla enim res promptiorem bello militem reddit quam necessitas
preliandi. & proruptum periculum urgebat uespasianus iacu
lis urgebat sagittis missilibus quoq; plurimi quoq; ^{iudeoru} ultra
muros progressi. Destinanda ferendi arte uulnerabantur.
manebant tamen in pauidi temebant omnia uirtus romana &
maxime ubi infirmiora aduerterat. murorum subsidia illic
maiori incumbere manu pudor hos illos armabat spes ultime ferro
sibi aperire uiam salutis desiderantes graua tolerabant iudaei.
nec minora referebant temtamenta. Audaci peritia romanis
cum uirtute furora iudeis cum temeritate certabant. fessis itaq;
totadie illis pro salute istis pro triumpho dimicantibus nox preli
um soluit. Sequenti quoq; die tertio quarto similiter & quinto
preliatum acriter. sed ut solem inferent aris preliis plura
uulnera quam necesse infererantur. licet sepe & excursus audaci
et a romanis temptarentur inruptiones quos in iram accendebat
pudor eo quod uictoris annibalis & antiochi omniumq; gentium
iudaicis preliis in morabantur. tanta erat romane uirtutis consa
entia. ut non cito uincere parsuicti estimarentur. sed aduersus na
turam magis erant illis in hoste certamina; nam ciuitas prerup
tis undiq; prope erat interclusa rupibus non fallo & fossa ut aliq;

urbes sed profundis erat circum uallata precipitans quem nec uisus
 hominum comprehenderet nec usus inuestigare et horror solli
 citus intuentes magis magisque inuolueret tantum aquilonis
 in defectu montis unus ad urbem accessus arduo tamen ascensu
 patebat quem iosephus muro in duxit propugnatoribus sepsit
 ut inter murum inferiorem et urbem superiorem periculosa
 interruptio fieret. Obsidentibus et intuentibus inestimabilis eēt
 cognitio. Ciuitas enim ipsa in montis super^{et} ^{libo} ^{fit} a circuitu fini
 amorum montium uelut quodam naturalis uallo circumdata
 septo genitali abscondita ut nemo prius illic urbem esse intelle
 gat quam in ipsam urbem ^{fuerit} ingressus. Uespasianus cum uinceretur natu
 ra nequiret. Eam sibi ipse in adiuuentum accersit ut obsidio
 ne diuturna per inopiam potus & cibi cogeret obsessos ad dedita
 onem sed frumenti copia multo ante congesta propulsabat peri
 culo famis. Aque erat difficultas maxima quia neq; ullus in urbe
 fons & sollemnis siccitas raris per eam locorum imbribus bibendi
 subsidium adtenuerat; ductus omnes aquarum obstruxerant
 ne in urbem mearent augebant inopia auiditatem repugnabat
 natura commentum. Iosephus detulit ut in fuisse uestes murosus
 penderentur quo paulatim rotantibus aquis crederetur illis
 non deesse ad potum quod abundaret ad lauacrum uestimentorum.
 detectus eo uespasianus rursus ad expugnandam urbem accenditur
 omnem exercitum congregat machinis murum quatit pulsa
 bat aries nomen hoc species dedit eo quod ualide ac nodose arbo
 ris caput ferro uestitur. Eoq; ut frons arietis pretextitur que ob
 ductis la in minus turgescit ex eminente medio eius quasi cornu
 procedit. ferrisolidioris magnitudo arboris in modum malina ua
 lis. quam non uentorum procella non uelorum sinus inflectant.
 Ea suspensa funibus ad superiora atq; robusta arborum nexis
 multorum manu ualida in murum impellebatur. Deinde re
 trorsum ducta atq; in stare modum sustentata retinaculis
 maiore impetu destinabatur ut crebris ictibus fatigatum muri
 latus cederet. cauatumq; in rupturis fenestram daret quare
 manus uia in interiora urbis pateret. Primo igitur ictu mu
 rus concussus est contremuitq; omnis clamor igitur uniuersus

Argumentū con-
trariū.

Abreconpara-
tiones.

Argumentū contra
sacos arietibus;
muri subiectos.

Eleazarus exili-
ens cū discrimine
licet arguntum
macine superat.

Iosephum ignib;
machinamēta
consumpsisse.

torum quasi expugnata urbe trispidantium nerepercus sus murus fa-
tisceret sed iosephus saccos paleis repletos in eum dimittit locū precepto
in quem arietes a romanis intorquebatur ut laxos saccorum sinu elusa
a plaga omnis arietis emolliretur. Inlisa enim solidis solidanocent
solitoribus auacuuntur. Deniq; faciliora mollioribus cedunt quam
molliora solidioribus nam et aque alluione scopoli soluantur
nec eruiua rupis ullum est damnum aquarum et iactis infretamoli-
bus aqua suos usus seruat. sed petra inter undans seruare suos nescit.
Arenam quoq; marmoris ruina non frangit. Et marmor areneruina
comminuit. retulerunt tamen etiam romani quo commentare-
fellerent iudeorum. conchis falces ligantes quibus dimissis inci-
derent saccos quo uacua paleis ebetare arietis ictum nequirent.
Reperato itaq; impulsū aching cum se iudei urgueri uiderent unus ex
his eleazarus ingentis magnitudinis saxum eleuans demurus super pariete
elisit tanta ut ut comminueret caput machinamenti exiliens quoq;
in medio hostium rapuit illud atq; in murum ferebat intrepidus in con-
spectu aduersaria rum et patens uulnere. Deniq; iaculis u figur
sed nequaquam conuersus in uulnera quomodo ipse saxu ruina hostem
in uolueret intendebat. Ascendit itaq; murum et uictor doloris
stetit conspicuus tante presumptionis ac super arietem saxum deie-
cit & cum eo corruit uictus quidem morte sed uictor machinamēti
cum ipse solus decesserit patrie in machinamenti aut comminutio-
ne totam urbem ab excidio seruauerit. Nechiras quoq; et philippus
in medium seiecere agminum ut auerterent quos petierant iose-
phus autem ignibus actis ut machinamenta ^{omnia} exureret breui consump-
sit plurima sed consumpta reparabantur. instabat uespasianus urguebat
ita ut in talo feriretur iaculo sagitte. Turbati romani cum sanguine
duos fluere cernerent exagitatus filius cucurrit ad patrem sed ille supra-
uim uulneris uirtutem animi gerens prohibet trepidare filium
magisq; in prelium accendit milites ut iniuriarum ducis ulciscerentur
ipse signifer reuocabat exercitum et ad muros cogebat ipse in bellum
ceteros adhortabat alii sagittis alii telis alii ballistis hostem urgue-
bant. tanta autem erat huius tormentauis quos saxa in hostem iaci-
ebantur ut percussus unus ex sociis iosephi qui prope ad stare com-
minuto capite ueret occipitium eius ultra tertium stadium excurrere

... molis quoq; alu-
... machinamēta saccorum
... murus romani
... manu dicitur
... fundi romanos uolue-
... ga. ne minor inceder-
... deperibatur succed-
... alluuium refrigerabat
... ablat. ceteris coner-
... abierunt in murum
... incendium. ne
... dispendium ge-
... bello. quid uer-
... restinguere incend-
... urbis que uicina or-
... unde uespasianus tra-
... fice dixit cum mille-
... tris. Quisne reuictio-
... tus conuenienter stud-
... uitas et natura loci
... tus regere se populi
... sed paulisper resiste-
... tes hostem pariter
... man subintrauerunt
... clausis portis ne ur-
... di auxilio uideri preli-
... rare sceleris flagiti-
... donantur eorum sup-
... re se bellis quam ab hos-
... lus quoniam portis
... rum romani inrumpe-
... iudei non penetrarent
... exclusis receptis ille
... uideret. Intra duos
... temo eminus. pla-

reletur mulier quoque alio grauius percussa uterum supra dimidium stadiu
 demthimafede sece genitalis excutere infantem : Ad postremum cum
 uictoriam muros romanus miles succederet et in ipso auditu utrumque
 ualida manu decertaretur sicut erant conferti oleo ardenti iosephus
 per fundi romanos iubet quod facile auertice ad ima defluebat uesti
 ga nec minor incendia flammis eadentis olei feruor omnes artus
 depascebantur succedebant tamen aliis plerisque etiam sudor profluus
 oleum refrigerabat et quamuis huiusmodi olei natura sit ut cito
 alescat et serius conceptum deponat calorem tamen uictorie studio
 abscondebant animum ita ardebant animis ut nullum corporis sen
 tirent incendium nec tantum estimabant pene feruentis dolorem
 quam diuisum glorie sita quam ex sortis triumphorum desiste
 rent bello quid uicer fuerant periculorum uel sanguine itaque suo
 restinguere incendium olei certabant hac mora absidionis etiam iase
 urbis que uicina erat populis insolueret quod tam diu decertabat ur
^{motus} Unde uespasianus traianum qui preerat ordini quinto decimo ductoris of
 ficio direxit cum mille equitibus et duobus milibus uirorum militis pedes
 tris. Quis sine retractione profectus uir acer et bellandi artibus preedi
 tus conuenientem studis suis euentum bellis epperit nam cum esset
 ciuitas et natura loci septa et gemino muro circumuallata non conten
 tus regere se populus eius munitionibus occurrendum romanis putauit
 sed paulisper resistere ausim tramurum exteriorum recipere seu olen
 tes hostem pariter recipere nam cum ipsis festinantibus etiam ro
 mani subintrauerunt confugientibus quoque admirum inferiorem
 clausa porte ne uersus romani pariter intruperet ita uerso se
 di auxilio iudei preliebantur quo ante uincere solebant sed offende
 rant scelestis flagitium. Et ideo ab his pena debitare posebatur ut
 donarentur eorum supplicia nationibus. Denique plures prope suis in
 ter se bellis quam ab hostibus obtenebantur. Exemplo enim iase popu
 lus qui romani portas aperuit et sibi clausit nam ut primum mu
 rum romani intrumperent ipsi patefecerunt ut secundam murum
 iudei non penetrarent iudei clauserunt. Receptus itaque hostis socius
 exclusus receptus ille ne percussor deesset exclusus iste ne periturus
 euaderet. Intra duos itaque muros cedebantur iudei manu com minus
 demuro eminus. plerique enim romane militis uiri constricti angus

Uespasianu
 ad ex pugnandu
 urbe iase
 misisse traianu.

iustus iudeos
 urbis iase a roma
 nis impediuntibus
 scelestis flagitium

tus murum ascendebant atq; inde subiectos teluaculabantur
Itaq; galileisuis quam hostibus inferiores rogabant ut interioris mu-
ri uestibulo reciperentur sed resistebant suidimicabantur in porte
limine iudeis in se pugnantibus. Ista inuentem cuneum gladius ex-
cipiebant illi resistentes moriebantur. Itaq; extinctas duodeci
milia uiuorum omnium preliatorum. Ratusq; uel nullum iam sibi
repugnatorum. uel facilem urbis expugnationem ueteris uir discipli-
summam uictorie traianus uespasiano reseruauit. misitq; ad eum
postulans ut filium suum dirigeret titum qui finem prelio daret
quo aduentante facta inter ruptio cesiq; multi mortales nec sine labo-
re ac periculo uictoria cessit romanis. Quibus ingressis murum inter-
riorem obicere se quicumq; erant bello idonei. & mangustus postea
anceps bellum uictoribus efficere. Pugnantibus de super uirile
ac muliebres exu ac sepe etiam in suos saxo atq; omnia que forte rep-
pereant telorum genera iaculantibus. Deniq; sex horis in ipso fine
quasi ab exordio pugnatum ad postremum. Cesis qui constiterunt
repugnaturi. tum in caeteros sine ordine. sinemodo. sinemisericordia
senes cum adolescentibus iugulabantur. mulieres uel paruuli ser-
uari non ad ueniam sed ad seruitutem. masculi omnes interfecti
nisi quod pueritia aut infantia defendit. In preda ducta sunt
duo milia xxx mancipia dominicum seruulis. Et qui etiam sorte
conditionis quos captiuitas pares fecerat. Nec semas ite immunes
miserarum fuere. Nam cum secundum consuetudinem suam
montem garizim. qui erat illis scilicet congregati ascendissent ubi ad-
orare solebant unde et in euangelio dicit samaritana patres nostri
adorauerunt in hoc monte. et responsum est ei. ueniethora quando neque
in hoc monte neq; ierosolimis adorabitis patrem. debeatur enim ut
cesseret superstitio. et uera religio succederet. Euacueretur um-
bra ueniret ueritas ut iam non in monte sicut samaritani. non in
rosolimis ter in anno sicut iudei. sed in spiritu in omni loco eleuans puras
manus omnis homo adoraret dominum et in nomine ihesu. genuflecteret.
Cum igitur ut supra diximus in monte collecti secundum suos ritus
mandarent belli autem minas pretenderent. ipsa congregatio
nis specie uel sensu eorum qui nec malis finitimis respiciebant
multo autem amplius prosperioribus romanorum successibus per-

Duodecim milia iudeorum
& tincta urbis iudeorum

De monte garizim ubi adora-
re samaritane
solebant.

inuidiam commouerentur ac prope tumultu res essent consulti
 ut estimatum est preuenire eos ne in maiorem pestem erumperent
 locatoq; prefecto ordinis quinta cum tribus milibus utriusq; militie
 uiris cum uespasianis direxit. At ille ascendere montem primo exordio
 periculosum ratus. Erant autem simul iuncta terrori multitudo po-
 puli et praeceptum naturae circumdedit exercitum montis confirma-
 et tot die de ferri fecit custodiam ne quis aqua tum discenderet.
 Cum igitur tantam hominum constipationem uexaret sitisque
 magis ac magis estu exardesceret et plerisque seruantis se uel etiam
 nec mallent ne uel fame uel siti perirent cerealis hoc enim nomen
 profecto ex discendentibus uniuersos estimans defatigatos cinxit
 montem agmine militari pollicens salutem si arma deponerent
 recusantesq; iussit ferri itaq; exunctis sunt illic undecim milia
 sexcenta^{uiri} iochafath. haec quoq; xlgesimo et octabodie facta in-
 ruptio primo diluculo cum adhuc multo superioris diei fessis labore
 quiescerent primus omnium tytus cum sabino ingressus caeteris
 uiam praebuit comprehensisq; superioribus locis mangutis platearu
 passim signari adhuc facte inruptionis feriebantur alii in suis
 stratis alii ex perge facti alii uigilantes sed in media ac somnosoluti penas
 dabant adhuc tam totam urbem uis letetabat malorum sed ubi exerci-
 tus ingressus militari infremuit ululatu ad solum fere subeunde motus
 affectum insurrexerunt. Et si qui superiora petere temptauerant
 repulsi cedebantur et quibus ulciscendi uis suppetere poterat me-
 ipsa coartatio uindictam ademerat et si qui resistere parabant in-
 ruentibus supra se alii bello abscondebantur alii multo fessis certami-
 ne dimissis manibus sese offerebant uulneri ut uel morte feratibus
 malorum suorum expectaculis eriperentur et deceptus securitate
 per euntium centurio anthonius rogatus a quodam qui in spelea con-
 fugerat ut ei dextram daret obside uenit et salutis sequestrum
 porrexit ilico doli nec legens et uere miser nimum securus triumphi
 sed ille incautum spiculo ferit et statim transit ne completa esset
 romanis victoria ipso die in terfecti omnes quicumq; inuenta
 sequentibus autem diebus equam de ripogis et caeteris de fossis specu-
 bus producebantur uel ibidem extinguiebantur exceptis paruulis ac
 mulieribus cetera per omnes dies quadraginta milia que numero comp-

hensasunt incaptiuitatem deducti mille ducenti euerſi et exuſta eſt
 ciuitas et caſtella eius omnia anno imperii neronis ^{xiiii} tredecim iosephus
 inter ea in lacu quodam ſter ſeuillas urbis deliticebat haud neſciens
 quod ſtudioſius quaſi dux aduerſi agminis requireretur egreſſus ſecundo
 die ubi ^{ſeptra} adueſtit omnia reuertit in lacum. tercio die mulier que
 dam repperita cognitaſ ſibi iosephi latebras queſuntibus demōſtrauit
 ſed in lacu paritē quadraginta uiri qui eo confugerant ſeſe tegebant qui
 ubi aduerterunt iosephum primo per paulinum & gallicanum auerſaſi
 ano ad ſpem ſalutis uocari poſtea per nicanorem qui iosepho ueteris ami
 ticię gratia copulabatur. & ideo miſſus ut dextram dareſ promptuſ
 officiū mandati muneris exequabatur. Circumfuſi iosephum talibus
 adoriuntur ſermonibus neque maior iudei nominis tentatur ruina
 nunc ſabile dextior que ſepeliat et abſcondat ſplendidiffime diſciplina
 proſapie atq; omne decus ſubtruat quando iosephus ad triumphum capti
 uus reſeruari iubetur. quid ſibi uoluntatem ſedula ſubito inuita menta
 hoſtium quid dona ſalutis ſpontanea rogantibus uitam aliis non pepererit
 iosephus accerſitur et ut uiuat metuunt uidelicet nepompam amitt
 tant triumphi. Ne deſit quem expectet roma captiuum quem cęnati
 ueſpaſianus antecurſum ſuum dirigat. Adhęc ergo ludibria uis reſeruari
 unde triumphabit ſidux eorum defuerit de quibus triumphatur. aut
 qui triumphus ſi amicitia datur uictis nec ad ſas iosephę uitatibus pro
 mittitur ſed parantis grauior. amorte uicerit romana arma non capi
 at fraudulencia atrociora ſunt dona eorum quam uulnera illa enim
 captiuitatem minantur hac libertatem reſeruantur inflecteris io
 ſephe. & animi quadam fructus moleſtia uis eſſe patrię ſupreſtes ubi
 eſt doctrina moysi qui ſe de libro celefti deloripetebat ne pleridni
 ſuper uiueret. ubi aaron qui inter uiuos ac mortuos medius ſtella
 nemors uiuentem populū ſe uo contagio de paſceretur. ubi eſt
 regis ſaul & ionathe deuotus patrię animus et mors illa p. tiuib
 ſuſcepta fortiter glorioſe expaſita filius patrem exemplo inuitant
 pater filium mortis pro poſito non derelinquit. quicum poſſet uiuere
 maluit ſe interfici quam ab hoſte triumphari. hortabatur armige
 rum ſuum dicens percuteme ne ueniant incircumciſiſti & percuti
 anime & deludant me. Qui armiger timuit ipſe ſe gladio tranſuer
 berat dignus quem dauid ſpū propheticō uindicaret. quia ſe de genit

puto eio
 decimo
 latebras iosephi
 & tantis uideat
 xl mil quib; perant

qualiter uideat
 fuerit iosephum
 noſcendum pro mit
 torē in manib; roma
 noram

aliter deus mor
 hōſtium in minu
 digniſſimum quem tam
 ſeruiſi & cariffimi in
 rati ſuper aquilaſ la
 cum populū percuti a
 uindictam neperant
 cuius interpres ſemp
 promittit immortalit
 conſcientiam habere reſ
 uocare ſuperna ad
 it. ac ſicne demum
 mo quod mauiſeſt n
 dicere ſeruitutis
 p. iat romanus qu
 nec licet mori et q
 tria mori quam exca
 expectant quid agat
 qui preuenire debuit
 quibus libertate mori
 noſ quod ſeruire de
 romanis ad dixerit
 uelut uiuere quom
 prophetaſ eſt quom
 quomodo iratus dom
 rem patrię credit fu
 uerum malis eligere
 premium pro ditione ſer
 tenebant gladios ad
 rum pro uimul ſirec
 hec iosephus reſert. Et q
 g. ut fieri heret dolens q
 ſiliceſ abſoluē. ſed non
 lam conſuncta eſt an
 ite. quiſ hoc animi

malechita de eius morte falso lactauerat. & gloriam uiri qui semet ipsum
 hosti exonerat in minuendam putauit. ut ase inter factum mentiret.
 dignus etiam quem tantus laudaret propheta dicens. saul & ionatha
 speciosi & carissimi inseparabiles in uita sua. et in morte non sunt sepe
 rati. super aquilas laiores super omnes potentiores. ipse quoque dicitur
 cum populum percussit ab angelo uideret in se uoluit celestem diriuare
 uindictam ne pereunte populo reseruaretur. postremo ubi lex diuina
 cuius interpres semp fusti. que pro hac breui uita perpetuam iustis
 promisit immortalitatem. ubi ebreorum dicitur quod et iustos mortis
 contentum habere refugere etiam debere terrenum habitaculum
 reuocare superna ad illam regionem paradisi ubi pias animas dicitur sacra
 ut. ac sic in demum cupis iosephe uiuere quando non oportet. im
 mo quod maue est non decet et aspere desiderans lumen istius ausim
 dicere seruitutis. quod in aliena potestate est quod quando uult eri
 piat romanus. quando ^{uult} carceris tenebris obducatur ut optes hinc fugere
 nec liceat mori. et quo pudore adet sibi is quibus per suasisti propa
 tria mori quam excusationem habebis. quod tam diu resederis.
 ex patanti quid agas dicunt iam profecto quid moratur iosephus.
 qui preuenire debuit. quur tam sero sequitur. quur discipulos suos
 quibus libertate moriendum sua sit imitari recusat. per ferimus certe
 nos quod seruire elegeris ad seritor libertatis quod mancipium te
 romanis addixeris. quod captiuitatem libertati preposueris. sed esto
 uelis uiuere quomodo hoc in perabis ab his aduersus quos toties
 preliatus es. quomodo te intuebuntur quibus oculis quibus animis
 quomodo iratis dominis & siliceat uiuere uoles aut quis prodito
 rem patrie credat fuisse. cui mercedem solutam prodicionis uidebit
 utrum malis eligere horum alterum sic necesse est uitatua. aut
 premium prodicionis erit. aut seruitutis supplicium. his dictis in
 tentarunt gladios addentes si ad quiesces mori quasi amici ministe
 rum prebuimus si recusas quasi proditi ultionem exigimus. Ad
 hec iosephus refert. Et qui uelit esse tamē mortis suprestes quis eli
 gat fieri heres doloris quis animam suam nolit ex isto corpore mortis
 siliceat absoluē. sed non licet soluere nisi ei qui ligauerit nature uincu
 lum coniuicta est anima corpori. Quis auctor nature nisi omni po
 tens dicitur. quis hoc anime & corporis nostri dō conplacitum contuber

quā prudens
 iosephi respondit.

num inter rumpere ac dis sociare ualeat si quis imposita manibus suis
precepto erili uincula sine arbitrio dñi sui detrahat non ne is graupul
sasse iniuriam suam dominum condemnabitur di pos ses sio sumus
do ser uitium debemus quasi serui expectemus imperia quasi
uincti reseruemus uincula quasi fideles bonum depositum custodia
mus non recusemus utge istius munus quod dedit nobis non refug
amus donum celeste si hominis data reicias quod ad dñro accepim
ab ipso itaq; accepimus omne quod sumus ipsius quoq; debet esse ut
quam diu uelut simus utrumq; enim ingratus est et citius discede
re quam uelit et ductius uiuere quam uoluerit ipse qui uitam do
nauit numquid ante festinauit abraham numquid ante ascendit
ab arim moyses quam diceretur ei ascende in montem ab arim sed
dictum est ascende et ascendit et mortuus est quasi bonus seruu
lus expectauit dñi preceptum ipse iob quid dixit per exat dies illa in
qui natus sum Tamen in uulneribus et dolore positus utge huius
uincula non dirumperebat sed ut liberaretur rogabat dicens ut quid
datum est in amaritudine lumen uita autem in doloribus anime
laudabat utiq; mortem cum diceret mors uisus requies Tamen
non preripiebat sed postulabatur Scriptum est concutior om
nibus membris et quasi sum impius quare non sum mortuus Cur de
uentrem matris non in sepulchrum decidi aut numquid breue tem
pus uitae mee dimitte me requiescere paulolum Alius quoque si
dicit Educ de custodia animam meam peccit euadere peccit ex hoc
corpore quasi de quodam liberari carcere nullus tamen eorum
sibi ipse usurpat nullus preripit si lucrum est mori fortium est
usurpare ante expectatum si bonum est uiuere sacrilegium est
repucliare antequam repositur sed gloriosum putatis in bello
mori nec ego ab nuo bonum esse pro patria bonum pro ciuibus in
bello mori sed bellum lege effero iugulum si hostis paret si mucrone
romani demergat quibus de nobis dñs uictoriam dedit quibus
propter peccata nra nos ad iudicauit nec mihi blandior quod
parendum spondeant utinam fallant uel hoc lucrum feram
qui me sic timuerunt ut fallerent uel hanc ultionem ferant qui
frangunt fidem, malo illorum latrocinio perire quam meo
latrocinium meum est si mihi ipse intuleromani si hostis liberi

‡ contumeliosus est quanto magis seruire debemus

scium ergo istuc beneficium dare posset interimendo signanda
 putauerunt quod in potestate habeant ut captiuum occiderent latro
 cinatis sunt sed pollicem inimici manusur ministerium reuera
 percussor nobis defuit ut nro scelere pereamus nolomeo nolour
 scelere perire quod plus est quam meo nolo mutuo hoc est enim
 unum quemq; nrm sibi manus inferre uictorie necis mercedem
 soluere utinam non solum pro suo quisq; sed etiam pro alterius
 sanguine scelus debeat uerum regis saul exemplum promittur eius
 certe qui et aduersus uoluntatem diuinam rex postulatus est et
 offensam meruit di unde etiam cum uiuere successoris accepit
 egregium exemplum uiri cui defuit dignitas et tamen uoluit
 mori quia iam non poterat uiuere uoluit tamen et ipse ut eum
 socius occideret sed ille scelus putauit recusauit ministerium non
 ergo usus consilio sed destitutus ministerio facit ut ipse gladium in se
 conuerteret sitimens fecit ne sibi inluderetur quod laudas quod
 timor est si non timuit cur primo alut egit ego nec inludentes
 romanos timeo nec mentientes saul tamen se solus peremit non
 ionatha non quisquam alius in nostris scripturis quid mirum si po
 tuit se perimere qui potuit etiam filium occidere aaron inter ui
 uos ac mortuos stetit et hoc uirtutis est non temeritatis non enim
 mortem sibi intulit sed mortem non timuit quia eam corpore
 suo non reppulit et serpenti in omnes obstaculo fuit Non ego qui
 dem aaron sed tamen non degener ab eo en offero manus feriant
 in uoluent si possum eorum manus timere dignus sum qui manib;
 per eam meis si parant illi aduersario cur ego non parcam mihi
 si queritis cur parcam mihi elem euelint et in hostem uirtutem
 minantur tanta est enim uirtutis gratia ut frequenter etiam
 hostem delectet nostis etiam ipsi quanta intulerim exitia roma
 nis quomodo uictor isomnum gentium iothapate ignobilis
 urbis diuturno obsidione ab hierosolimitane ciuitatis excidio auct
 terim breuidamina totius belli dileam lusi didicerant ceteri meo
 periculo pacem obtare fortasse ad hoc reser uamur ut non det
 reantur ceteri sed prouocentur sed suaue adseritis mori pro liber
 tate quis negat & illuc tamen dulce uiuere cum libertate
 nam qui amicitiam offert libertatem promittit quod si serui

Quia iosephus
 refellit exemplum
 moysi saul;

quid de aaron
 responderit.

R

tatem inferat. tunc erit certa oportuior moriendi uoluntas si oportu
erit mori. nunc autem uitam offerunt nolunt occidere. timidus au
est. Et qui non uult mori quando oportet. et qui uult quando non o
portet. quis enim ignorat femine libertatis esse et muliebris formi
dinis nemoriare mori uelle. Deniq; pauide mulieres ubi aliquid
in minere sibi periculum cognouerunt. solent se precipitio dare.
angusti enim animi molem formidinis et metum mortis sustine
nequeunt. Iur autem patiens qui presentia non timet et futura
cogitat. nescit trepidare ubi non est timor. Deniq; scriptum est
quia anime effeminatorum esurient que cibum utiq; uirtutis
non habentes esurient. Ideoq; ad mortem ante tempus festinabunt
neq; enim repletus ciue gratie spiritalis sibi ipsi manus inrogat.
Cum scriptum sit. quia os imprudentis mortem inuocat. & iterum
scriptura dicit. et qui non curat se ipsum in operibus suis. frater
est eius qui se ipsum exterminat; condemnatur ergo. qui se ipse percus
serit. quidem tam contra legem nature quid etiam contra na
turam omnium animalium quibus libet feris liceat atq; egestas;
insitum est se amare. nature enim lex ualida est uelle uiuere nec sibi
mortem adsciscere. Deniq; ferro in se armari omnia genera animan
tium. nec si uelint possunt in formem leti quem homines inueniunt
ferre nesciunt. sed morsus ferarum armatum. dentes eorum gladii
quando tamen quisquam aliqua fera proprio morsum membrum ade
merit. Aduersum alios factum suarum armis utuntur. aduer
sum se osculis. Nobis quoq; quidam dulce quam uita quidam
inimicum quam mors. Deniq; qui uitam protexerit patronus est
qui mortem adpelere temptauerit insidiator est. Quod ergo in alis
exceramur si nos adpetant ipsi nobis uolumus inferre. et quod ab ali
is ppena exigimus. hoc ipsi nobis inrogamus pro gratia et gubernatore
sic commissam sibi nauem saxo inlidat persequimur nos commissam
nobis nri corporis gubernaculum ferro exanguimus et uoluptaria
naufragio addicimus. sed obicitis mihi mortem maturam cum in
potestatem hostium fuero deductus. Quid ergo lucrifaciam si quod
ab hoste metuo. hoc ipse mihi inferam. cum possit occidere. ut quod
suadetis mihi facere non faciat inimicus. huius modi istud est. ac si
uidens gubernator tempestatem futuram tempestatem gratia de

linandę. nauem fluctibus mergat. an quia grauiora supplicia exactu
 rus est aduersarius. ideo per ueniendum putatis uel quia strenuum
 arbitramini ut nos ipsi ferro utamur sed iam inbecillitatis refugium
 est non uirtutis tropeum captare lucrum suppliciorum. In hoc igitur
 heretamus quod nec insignia habet fortitudinis nec profectum utilita
 tis. Quid autem ad texam uiolari depositi religionem dñs om̄ps
 thesaurum nobis optimum dedit atq; inclusum in hoc uase fictile et
 consignatum commisit nobis custodiendum quousq; si placeat repose
 re nonne in utroq; crimen est uel reicere depositum non repositente
 quid dedit uel repositenti negare si hominis depositum uiolare pena
 infamis est. quanto magis uiolare depositum dñi. depositum dñi anima
 est in hoc corpore animeque mortis istius capax non sit non enim ullo
 mortis uinculo adstringitur atq; inligatur. Cur igitur ante re
 positum depositum mortem interrogamus. Et animam quasi inuti
 lem nobis remittimus atq; domo nr̄a excludimus et corpus sine deo
 re & gratia sui in terram resoluimus. Cur ex eundi hinc preceptū
 non expectamus miles te seram expectat seruus imperium. si quis
 horum sine precepto exierit alter desertor alter fugitiuus est. qui ho
 minem fugit p̄ens obnoxius est. quamuis in probum fugerit domi
 num nos optimum fugientes possumus non adstringi impietatis fla
 grio. Num etiam illud preterit nr̄am opinionem quod adposuerit
 dñs angelum in circuitu timentium eum. Est ergo qui prohibeat nisi
 preceptum acceperit. si nullum preceptum nullum uaticum et quo
 modo peruenimus. sine uaticam. quis nos recipiat in illo puro et secre
 to loco. quis nos admittet ad illa scaram ammarum consortia
 adam latebat qui a preceptum dñi preuaricatus. est exclusus est de
 paradiso quia non seruauit mandatum. dicitur ei. adam ubi es
 quasi ei qui fugerit. quasi cuius apud dñm non sit presentia.
 nonne et mihi dicatur. ubi es qui preter preceptum uenisti.
 quem ego naturalibus uinculis non relaxaui. tollite eum in tene
 bras exteriores ibi erit fletus et stridor dentium. hec non
 solum moribus hominum sed etiam legib; interdicta accepimus.
 namq; alii in sepultos proici iubent eos qui in se ferrum deiecerint.
 dignum enim ut qui patris imperium non expectauerunt priuent.
 quasi quodam matris ḡermio terre sepulchro alii dextram manu

P.

absidunt defunctis. ut separetur a membris sui corporis que aduersus cor-
pus suum uel a no militauit furore sed hunc exitum sacrilegisterum
aut proditores uel percussores parentum. qui uerum patrem ni
agnouerunt nec se recognoscunt. ideo aut pentus sepeliri pe-
bentur aut non tota sepeliuntur. animas quoq. eorum non paradisi
sus recipit sed inferorum tenebre seu aq. supplicia. hec mihi repe-
tanti quaquam omnia erepta sint. solatamen terrori ac formi-
dimisunt nemini ipse inferam. que ne hostis poterit inferre. et illa
paradisa eripiam. que romanus adhuc non potuit eripere.
Certe accelerare poterit. non poterit auferre que sola in pacem
desidero. non enim uita huius ullame cupiditas tenet. in quanc
apud ciues. nec apud hostes cepi quod delectare. iste mihi pacem
negarunt illi patriam eripuerunt. inter tot mala quid potest
sua uitae in hac uita super esse. Tumodo omnipotens pater
qui naturae auctor atq. arbiter es. onestum largire exitum
turum penaturale hoc uinculum redde animam meam secretis
suis extinctus sit populus. ereptum ius libertas infracta non preua-
ricabo tamen legem tuam ut moriar iniustus. expecto ut iubeas
expecto ut uolentem liberet. multos habes tui exequutores. at
expecto imperium bonum est mori sed moriar ut hebreus non ut
latro. non ut carnifex. non ut hostis unctus sim. licet bello maie-
bo tamen quod natus sum. ut abrahe patris hereditatem non dese-
ram. non transibo in numerum hostium ut ipse meus peras for-
sim. offerre me hosti percutiendum sine pietatis possum dispen-
dio manus meas mihi in hostem conuercere sine scelere non pos-
sum. an uero metus est. non liceat nobis secundum legem
uiuere. reuera nunc magna libertas est quibus non licet secun-
dum legem mori. hec iosephus allegabat quo euacuaret uolun-
tariam mortis adserationem. sed illi qui semel sese morti deuouerunt.
quia uerbis resistere non poterant gladius quasi ferituri ilico uiri
circum steterunt. nisi ad quiescendum putaret; at ille circumdatus
alium ducis reuocabat auctoritate et uirtutis conscientia se uere
optatu conueniebat huius reuocabat dexteram illius inflecte-
bat iram multabat consiliu salubritate diuersis modis uniuersum
in rationabilem extorquet quibat furorem etenim quamuis ultra

qua conueniens
iusephus cetero

Quasi iudeus iosephus
gladius imperatorum
quasi disperati eorum
consiliu ad quiescere
nolle

ma fors uicti dignitatem extorserat. non penitus tamen aboleue-
 rat reuerentiam. paulatim itaq; deponebantur manus reconde-
 bantur gladii tamen intentio perseverabat cum uideret unum
 a pluribus se obses sum teneri siue casu quodam siue consilio com-
 mentus est ut minueret numerum repugnantium committa-
 mus inquit sortimoriendi ordinem ut se nemo subtrahat cum fors
 conuenit uniuersos sortis istius modi conditio sit. ut is qui sorte
 percipit ab eo qui sequitur interimatur itaq; fore ut fors
 unum quemq; non ut propria uoluntas ad iudicet. stetit unusquisq;
 sub sorte iudice ex fors sceleri & liber captiuitatis ut non alieno arbi-
 trio cederet nec declinet suo mortem futuram nemo recusare pote-
 rit euentum quem uel casus intulerit uel di uoluntas signauerit.
 fidem fecit oblatio et uniuersorum ad sensus sorti adque uent
 quisquis sorte est designatus paratam sequenti necem prebuit sic
 accidit ut in eentis reliquis iosephus cum altero super esset neci
 manebat necessario ut aut sorte condemnaretur aut certe si exi-
 tio super fuisse sanguine socii condemnandus foret suadet ut sorti
 renuntiarent. sic domesticum euasit prelium. et pernicantorem
 ad uespasianum per ducitur fit concursus ad eius aduentum expe-
 tulum romanis fere omnibus confluentibus. alii uidere deiec-
 tum desiderabant quem paulo ante in amplissimo honore po-
 situm summę rei preesse intuebantur. alii certabant capto
 in ludere. alii uices rerum humanarum tam uarias atq; flex-
 ibiles mirabantur pleriq; consultius ingemescabant. qui in alienis
 casibus sibi posse eadem accidere reputabant. titus preceperis mo-
 uebatur ingenita animi mansuetudine illum dudum bellatore
 superbum subito potestati addictum hostium alieni nutus sorte
 adoperiri utq; naufragum exsulem spei in ceptum salutis tan-
 tum ualere momenta in preliis ut breui casu dispares si uer ed-
 dat. cum aut potentes eiciuntur. aut afflicti leuantur. itaq;
 pars melior eorum scilicet qui honore potiebantur mitiora
 consilia dabant maxima tamen portio salutis apud patrem
 iosepho titus fuit. uespasianus autem ad seruari precepit ne
 sorte liberetur. inde paucis post diebus ptholomaidem repe-
 tit. utque inde magis gentilibus refertam inhabitantibus

Ingenita
 mansuetudi-
 ne cetera
 iosephum.

unde cum plausu & læticia suscipere exercitum romanum non solum
romane societatis exoptata sibi gratia sed et insito quoque odio plebis
iudee cuius principem iosephum oportere puniri maximis clamoribus
uociferabantur quam uespasianus ut uulgi iram sine iudicio
conceptam silentio dissoluit & quia adhuc mandum et tempus
oportunitum et ciuitas erat duos ordines in cesarea constituit
Decimum quoque et quintum ordinem in urbem scitopolitanam
nesesarea totius onere exercitus adterere cur. Ideoque memorata
urbis diuine scythice consecrata tamquam abscondita & ap-
pellata ciuitas scytharum ut massilia grecorum cecus loci dede-
rat ingentem duritiam conditoris patientiam magis campe-
quam conducibilia habitationis usui deliquisse namque aperta
& aspera hiemis et feruentia tempore estatis plus laboris habet
quam delectationis quoniam & hieme plus frigoris patent & gra-
uior in his locis estatis flagrantia est in quibus solem totum re-
cipiunt sine ulla arui uiscentis ariditate itaque campestris et mari-
tima regio memorate urbis etiam estu maris amplius uaporabatur
nec tamen a negotiis bellicis uespasianus uacuuus est. Cognito et eni-
diuersis ex locis ad urbem ioppen sese contulisse plurimos eamque oportu-
nam sibi et excursus prætorios reparandis edificis que aestio destruc-
tuerant instaurauisse quoniam uastata regione subsidium elimonie
mari querebatur diligenter explorauit omnia at illi stauentes
huiusmodi nauigia que usui predonum ad commodas forent specula-
ticommearum transitus uniuersa prope phenicis atque aegyp-
commercia populabantur adeo ut crebre predationes terroribus
omne illud mare clauderent atque indubii periculum metu nauigato-
um usus interciperetur quo conperito pedestris militie manum
& equitum plerosque pergere iubet & nocte ioppen ingredi quod fac-
tum fuit cum custodia nulla ciuitatis pretenderet quoniam euerse
urbis fama nullas excitaturus romanis curas duci estimabatur
presentes erant tamen sed non ausi resistere atque ingressum neque
romani aduentibus nauigis ascensis ultra iactum sagittis
progressi in mari pernoctauerunt Res postulare uideatur uti-
tum litoris quo protexitur iopen breuiter exponerem ut quem
am modo sine ulla prelio predictæ urbis secunde clades fuerint liquet

desitu litoris
iopen urbem
ampientis

manifestetur inportuosa est naturae ciuitas. cuius ab oriente litus as-
 perum directumque sed corribus utrumque leuiter inflexum in quibus
 profunde rupes saxaque ingentia quemari prominent. Et cum de imo
 maris surgant in mare excurrunt tamen unde etiam andromeda
 illic fuisse cum cito abiectarentur formae locorum atque ipsererum
 species prode re uiderentur non mediocrem uetustis fabulis fidem
 ad commodantes. Cedentibus itaque litus aduersi fluctus boreae in
 mare quantum unde ad tolluntur quae scopulis in lise fragorem
 ingentem excitant atque in fluctus relapse inquietum illud maris
 sinum reddunt ut plus periculi in portu quam in deserto sit. in eo
 igitur fluctuantibus seaquis quas ex ioppe urbe productus supra
 diximus ad matutinum flatu uehementi ingruit quem melambo-
 rium pereaeorum nauigantes uocant statimque inter se undis
 impellentibus scaphas miscuit atque in uoluit alias ruptis anchora libus
 egit in peram alis cum aduersam mare uolenter subrigentur
 saxosilitoris periculum uel a romanis cladem qui se circumfuderant
 litoris nautis fugientibus occurrit. undaque praecelsa mole super
 eminens oppres sos dimer sit. nec confugiendi erat ullus locus nec manen-
 dis pes cum uentus de mari expelleret romanis urbe excluderent gra-
 uis erat nauigiorum sonus. Cum inter se conluderentur intolerabilis
 hominum gemitus cum frangerentur qui ubi uacillantibus alueis uide-
 bantur mare in rumpere alis precipitabant natando periti. Alii
 dum in adpropinquantes exiliunt scaphas in mare lapsi concursu al-
 uentum proterebantur. plerique cum ipsis in profundo sedebant inyo-
 paronibus quos enatandi fiducia deficiuerat. Minore tamen crucia
 tu quibus ars de erat uel spes ullae temptamentorum mors transige-
 batur. Ceterum nare adorsos conuulsa nauium fragmenta crebris
 quatiebant ictibus lateribus que in lisa miseris artus sede mulcebant
 aut scopulis impulsos inter ipsa amplectendi litoris uota mors seque-
 batur. Quaecumque tamen habentes solatium interris perisse mi-
 seranda itaque facies erat. cum excursa infelicium cerebro cautes
 aspergerentur sanguinem ererent litora cerneret infectum cruori-
 bus mare repleta omnia cadaueribus et si qui forte euaserant ad-
 pinquantes litori interficiebantur estamantibus romanis quod
 non ex locorum asperitate usque uentorum in illis locis deseuiret

Rf

decella sed diuina indignatione praesolitum conspirantibus uentis
mare inuolueretur ne uidei euaderent et ideo metuentibus eis par
cere quibus deus non peperisset. fuere qui se interficerent tolerabilius
rati ferro quam naufragio perire. alii qui contra strudere uolentes na
uigia perforaberint nonnulli qui lapsos in mare. si forte orarent.
ut a nauigantibus eleuarentur remis repellerent aut telo ferirent.
Quod ideo non praeter misi quod clareat ab ipsis si in uideorum populis
quam ab hoste periculum maius fuisse. qui se ipsos interimabant. qua
si exigua essent ad eorum scidium infesta simul omnia. celum hostes
mare rupes. uirorum milia itaque quingenta defunctorum numerata
corpora quae despuerat mare sine bello capta urbis. et abscondita a funda
mentis sic in breui tempore secundo ioppen romanam manus diruit quod
iure uespasianus precipiendum putauit ne iterum illic piratica con
derentur habitacula. unde et equitatum eo loci cum pedibus pau
cioribus licet proficiscens reliquit ut pedites in locum manerent.
ne quid auderet praedonum manus ad sua et a latrocinis. Equites
autem percusserant maritima regionis uicosque et oppidula quae pe
nitus omnia ne conspirarent in aliquos ausus diruerentur. Dum haec
in iopen geruntur. quae uis procul hierosolimitam degerent. ne
sic quidem a consortio cladis feriēbantur. Auditus enim quae gesta
a romanis fuerant a iudea et maxime quia iosephum interfectum
conpererant. primo quia nemo de locis ad eos index aduenerat
non credebant. Deinde ducem tantum non timere in manus hosti
um incidisse arbitrabantur. et reuera nullus nuntius tantae cladis
super fuerat. et hoc ipso supremi scidii fama quia nullus index sup
fuerat adstruebant perisse omnia nihilque resedisse uel ad indit
um rerum gestarum manebat opinio quouis maiore relato.
quod ipsa incertos dum terrent silentia credebantur omnia quae
timebantur. Tantumque aberat quo minus aliquid nuntiareretur.
Nam iosephum quoque interfectum fama adseuerauerat. idque dolor
maximo fuit uniuersis. sed ubi apud romanos. eum de gere conper
tanto odio persequerentur ut cuius primo mortem dolebant. uel
uitam uel ignauis uel proditoris indicem detestarentur.
Hic maior in romanos commotio. ut se de iosepho ulciscerentur. et
quo magis eorum res inclinabat eo amplius in bellum incendebantur.

ubi fines esse debuerat. inde exordium malorum capessatur.
 Nam sapientibus aduersiterum exitus ad euadendum magis do-
 cumento sunt. ne rursus ad eadem accedant. que iam male
 cesserunt. Ergo hierosolimitanis causa sobrietatis esse fortior
 periculum. sed quia noluerunt intellegere ut bene agerent
 in exitum uertit. Uespasianus tamen ut et ipsa mora in me-
 lius consulerent sibi et alabore exercitus paulisper requiesce-
 ret roganti cessit agrippae. ut in urbe regneret. Cesarea phi-
 lippi uiginti fere interponeret dies simul ut erga partium ei-
 a comotionis & discordie ^{furore} resipiscerent. qui se inter uenture regis
 suscipi posse. si conuerterentur cognoscere deberent. cum tam
 sedula officiorum federa inter regem et romanos interue-
 nirent. Denique tiberias proxima cesaree remedium non ab-
 nuit sanitatem inuenit. Nam et ipsa graui morbo dissidentis
 inter se plebis exstiuabat. Uespasianus tres ordines ualidiores
 accire et schitopolim petere directo in negotium filia decernit.
 ea erat decem urbium maxima uicina tiberiadis. inde ad propin-
 quare muris ualerianum. cum quinquaginta equitibus iubeat
 qui pacifica suaderet ad fidem societatis clausos uocaret ut con-
 gregati exercitus terror euersos percelleret nuntius pacis uo-
 lentes inuitaret. Ualerianus propemuros equo desiliuit eadem
 fecere. etiam hi qui simul propius accesserant quos pro numero
 spernendos arbitrati. hiesus prelatoris manus princeps cum
 suis qui pariter in cedere ausi repentine ruptione deturbant
 loco. cedentiumque simul quos deduxerant equos in uolauere
 clementes qui non aduerterent consultus ualerianum cessisse
 insolentiae quam spolia de his qui pacem offerebant usurpa-
 uisse. denique seniores offensi facinoris aceruitate relinquen-
 tes urbem. ad uespasianum precatu uenere. ne paucorum
 insolentia uniuersae plebis adscriberetur. Uespasianus traia-
 num. ilico ad urbem direxit ut exploraret si populus insidia-
 torum temeritatem auersaretur. At ille conuentia popu-
 li studio seniorum precibus adnuntians fidem legationi adcu-
 mulum ita petentibus uenundata maxime quia sollicitum
 regem pro totius urbis statu. uespasianus induebatur eius fide-

Tiberiadem
 proxima cesaree
 schitopolim
 urbium maxi-
 ma fuisse uicina
 tiberiadis.

de charicoa
urbe

interposita nihil tale ausuros postea dilectio gratia uolens cessit.
Inde charicoas sollicito atq; instructo agmine perit eo quod plu-
rimum ad ipsum urbem propter munitionem loci confluxe-
rat multitudinis et quia muro eam uallauerat iosephus nisi
quia pedestribus in uia genesarulacus fluctibus illuebatur. Ideo
nauigis congregatis anceps bellum fremebat. si terrenum indinaret
aduersum se ne prelium ad naues confugerent. si naualiter tamne ced-
rent urbem reuicerent. Muriq; sese ambientibus defensarent con-
similia. ut ubiq; presidia uel in urbe tiberiade uel taricheis sed
taricheis perditiora ingenia murus ualidior tiberiadis. Seditari-
cheorum furor promptior ut sine cesse esset miserent omnia
naualia terrenis certamina terrena classis. Deniq; circum-
uallati aduersa acie cum maiore auderent uiribus nec aduer-
sus romana dispositionis moderamina ueteran quoq; exercitus
uirtutem quicquam temeritas promoueret priusquam aliquid
exitu subirent. uerse infugam ad naues conualdare quibus con-
fertis tamquã densata acie preliebantur ac si interris manuresge-
reretur. In campo etiam multitudo innumerabilis hostem pres-
tolabatur. Eo cognito filium cum electis equitibus uespasianus
dirigit qui ubi se ingentibus circumfusum copus uidit ad patrem quidem
reulit maiorem esse hostium multitudinem quam opinio com-
penderat sed conuocatis quos secum deduxerat bellandi incentiui
huiusmodi alloquio infudit. Uiri inquit romani meminisse eni-
uri uos nominis et generis preliaturos decet quorum manus nemo
effugit qui in orbe romano est. Unde hoc nomen uniuersis terris
nisi uincendo dedistis meminisse etiam loci oportet in quo nunc
sitis et aduersus quos romani bellum geratis. In extrema enim
parte orbis terrarum consistimus. tanta ergo terrarum spacia
transsemites nihil alienum uidistis. quidem uobis alienum quorum in-
possessionem orbis terrarum est quidquid ubiq; est uis uisum est quod
quid uniuersorum incolatus tenet possessio ura est. currebatis bene
qui statuit uestros toto orbe currentes triumphos quos non hasdraba-
penus non pirrus hacides non brennus gallorum rex capitulum uis-
bulis incumbens non persarum ceterus non aegyptie phalangis sta-
tuere potuerunt hos statuit rebellis iudea in eruditam preferens

Laudis alloquio
in l. 20. se uis se
ad bellum roma-
nos

bellandi temeritatem rixequampugne aptiorem neq; tamen est
 quod uereor sed plenum uerecundiae arbitror quod uos uincendo
 defatigamini illi autem quototies uincuntur audaciam sumere et
 las fieri uos reb; secundis cum illi aduersis duriores sint. Attollite
 igitur animos romani uiri et aduersum ceteras hostium freti
 patria uirtute exsurgite neq; uos numerus moueat plebis iudee
 cum illos tot nr̄e uirtutis insignia non deterrant quae longenui me
 numero ualidiorasunt neq; enim ullam hebreis uel rei militaris
 scientia uel plandi peritia uel moderandi gratia nullus discipli
 ne usus nullatolerandi patientia solum in prelia deferent mortis
 conceptum. Sed nemo unquam moriendo uicit hostem sed perim
 do illi nesciunt armanisi in bello. nos in pace armis exercemur. ut in
 bello casus belli dubios non sentiamus. Insueti enim euentus dubi ue
 teranis sollemnis triumphus. quidem alit agimus cotidie nisi ut
 nobis numquam noua prelia sint unusquisq; domi quasi in prelio exerce
 tur ut in prelio meditatio quedam certaminis sit. Deniq; non terra
 uerit quisquam adserens quod meditationis nr̄e bella sine sanguine
 sint bella nr̄a meditationes sint. p̄gredimur in bellum muniti undiq;
 tegitur galea caput lorica pectus totumq; clippeo corp; ubi feriat
 hostis romani militem reperire non potest quem ferro septum
 circum spicit alia talia arma onerisunt nobis integumento quia usu
 lauantur. Aduersum inermes igitur ac nudos prelium nobis est.
 an uero melius ne numero circum ueniamus. primum liber in pre
 liis sequitatus est cedendo atq; insequendo bellum proludit. Et qua
 uis maximas acies circum curfat & quib; libitum fuerit spatius ex
 cidit. Deinde in ipso pedestri certamine non tam plurius nume
 rus conficit pugnam quam uirtus paucorum. Multitudo enim
 discipline insolens ipsa sibi est in impedimento in prosperis ad uictoria
 in aduersis ad fugam. uirtus uero patiens & secundis ualescit nec
 usq; aduersis labitur. Accedit illud quod ad suauitudo uictoria
 rum incentiuum nobis sit preliandi. nam & silli pro patria pro
 liberis dimicant. non ideo promptiores eos esse quam nos oportet.
 Neq; enim minus est estimare aut scire aut etiam amplius pro nobis
 quam pro nr̄is decertare. pro nobis preliamur. cum preliamur pro
 gloria neminores simus eo quod sumus. Quis ergo dubitet plus esse

qd romani & lia
 in pace armis ex
 erceantur.

plū gloria decertare quam pro salute nobis autem bellum hoc pro exci-
mationis periculo est ne ius patrum incidat. periclitamur etiam uictores
gentium & principes orbis terrarum iudeis pares uideri. quos ex quo
nobis in aduersarios constituimus si non aliter nisi pari numero congre-
diamur maiores nostri magnas hostium copias parua manu frequen-
tulerunt. Et quid nobis conferunt romana exercitia quid diurnus
labor si pares ad prelium uenimus. nuntia uimus quidem de numero
patris quia aluit non licebat sed aduertit nos. non de periculo timuisse sed
reuerentiam belli arbitror reseruauisse licet prelibare bellum tenere
hostem rapere uictoriam dum adiumenta ueniunt non tam superatū
ad uersarios communi robore quam protectos nos uirtute sua iacent
qui uenerint. Quo igitur ore in conspectu patris uenimus si incipere
bellum timuerimus quo pudore genere filius subibo oculos tantum
qui nesciat militem suum nisi uiatorem uidere. quomodo me eius
filium probabo. Cum ille semper triumphator. Ego etiam quod meo
grauius est uictus iudicio qui hosti iudeo ceserim. quid uobis fiet conde-
nato duce quem uobis pat̄ securis commiserit. sed malo deus tute uos
ducis quem de ignaui causa dicere. Pro ruamus igitur in aduersarios
proteramus hostem primus in periculum excurram. uos sequimini ut
depositum patris custodiatis et commissum patris reseruetis. Ego non
periculi socios exigo sed consortes uictorie. Uos tamen caute ne obla-
tam uobis palmam triumphalis reseruasse uideamini uobis eripuisse
certe si cecus ceserit malo melius pater in uulneribus meis recognoscat
si in militibus suis non recognouerit. ponamus tamen offendi patre
preli adgressione. Quid igitur tolerabilius preripuisse uictoriam
unde seruuisse in preripiendo properatio est fortitudinis. in deserendo
culpa ignaui. condemnet ceste uictores pater reatum huius modi
non reformido. malo reus esse triumphante republica quam in le-
innoxius. Utinam manu torquam filium uel in solo mihi luceat im-
tari periculo quem securi pater iussit feriri. quo contra imperium
patris exercitum in hostem produxerit. Stabat hostibus ceserim
olescens amictus ad ore triumphalibus sub carnifice mortis securi
quo beatissimum putabat in uictoria mori. quidem in illustris
uitam triumpho claudere nec ad incerta rerum reseruari. Post
certam uictoriam. O expectendum prudentibus crimen uictorie

latinam & nobis hoc adiciatur quod uicerimus. Certe illo exemplo solus ego
 periclitabor. Uos autem triumphabitis. et tamen non prohibuit nos p^{at}
 pugnare sed iussit quod ad pugnam direxit. Unde magis indignatur um
 arbitror cecidisse nos iudeis cum possemus uincere quam ^{pu} regnauisse.
 Naec dicens primum equum in hostem egit et cum clamore magno secuti
 ceteri toto campo extendebantur quo etiam plures estimabantur.
 Traianus quoque cum trecentis equitibus missus a uespasiano iam p^grediente
 cito superuenit. nec diutius resistere potuerunt iudaei. cum uirorum con
 t^{is} & stremitu equorum perturbarent. Conuersi itaque diuersa alii plerique
 urbem periebant emicat titus & alios attergo fugientes opprimit alios
 cadit palantes uniuersos p^uerso itinere amoris repellit et obuius recur
 rentibus fugam includit. rursus tamen dum alii sternuntur elapsi.
 Alii quibus urbs refugio erat. sed illic quoque acrius prelium. nam quid locis
 finitimis affluerant ap^rintipio preferabant. sed populus superueniens
 inuitas bellandi studia & torserat inde intra urbem dissensio & tumultus
 grauis quo strepitu excitus se conuertit ad milites titus. hoc inquit est
 temp^{is} scilicet simi conuultiones quod expectebam in se hostes intra urbem tu
 multos serunt. foris cedunt intus digladiantur festinemus dum adhuc
 dissident. ne forte periculi metu in gratiam redeant. Itaque ascendite cum
 quod diluerat muris proximus & conuersus ad lacum p^{fl}uctus aquarum
 urbem periebat. Primusque in urbem inruit & p^eum ceteri statimque
 omni qui interuiserant dispersi in fugam. Alii sternebantur. alii ascen
 dentes nauigia in lacum dimergebantur. Cesi intus multi mortales
 sane quid agris erant offerrebant seromanis. alienos culpe asserentes
 quibus pro moderamine titus parcendum putabat. solus urgens aucto
 res rebellionis mittens iam ad patrem equitem qui nuntiare & euentum
 uictorie quod delectatus uespasianus & maxime filii triumpho qui
 maximam portionem totius belli confecerat. quod aduersus iudeam
 geratur. eo contendit & ius sit obseruari urbem diligentius ne quis
 elaberetur. eo quod uniuersi pene deberent. alio tam die propter eos qui
 in schaphas sese contulerant. rates fieri iussit. que sine mora facte
 quo & silue finitime & operarii plerique cele^randi muneris facultate
 tem dedere. Namque lacus ipsius uelut quadam maris ambitus sinus
 amplissimus in longitudine centum et quadraginta extenditur stadia.
 Latitudine quadraginta diffundit. Crispantibus aquis auram de se ipso

De lacu genesar

sibi excitans unde et genesar dicitur greco uocabulo quasi generans sibi
aurā aqua dulcis et ad potandum habilis sic quidem nec plaustris uliginis
cras sum aliquid aut turbidum recipit quia arenoso undiq; litore circum ue
nitur et temperatior est flubiali aut fontis rigore frigidior tamen placide
paludi sequore eo ipso quod non stagni more sternitur aqua sp̄ diffusa
spatia lacus frequentibus auris inspirantib; agitatur unde et purior aie
tusei ac mellior est ad usum bibendi et si qui naturalis gratie studium adiungit
uelit ut est ubi suspensam ad auras noctib; more incolarum potui pareat aut qua
quam annuis ritu distare arbitretur generapiscium gustatu et specie
quam in alio lacu prestentiorares exigere uideatur. Ut iordanis hortum
quem alibi pmisim' aperiam' nam super is euidubio utrum de lacu genesar
nom' iordanis exoriret filippus et heracles traconitidis regionis falsam
opinionem redarguit erroremq; absoluit mittens paleas in fialam
quas in panio fluuus ebulliunt. Unde liquet non ex ordium esse iordanis in pa
nio sed fluentum non enim ibi fons est ut ab eo ceterorum usus flumini
ceperit sed de fiala eadem subterrēnes diriuatur meatib; ibi iterum
quasi fons scaturrit atq; emergens producitur. est autem fiala intra
nitade terra c. uiginti interea iacentibus stadiis usq; ad urbem cesarea
fiala autem nomen species dedit quasi rotę equalitatem exprimens qd
ita iugiter plena est aquarum ut neq; superfluant nec rursus aliqua de
riuari munitione intellegantur inferius itaq; mensura quadam labi
tur aqua et ubi panium est rursus ebullit. ut paleas resurgentibus
manifestatum est ita ibi iordanes resurrexisse proditus est ubi nasci
a superioris temporis uiris estimabatur. nec tamen a principio
eadeim panis nisi sola naturalis gratia sed regali agrippe munifi
centia or natus loco uberior splendidiorq; additus quo sp̄ bleum
de ore admirabili per quod sese ad tollit iordanes extractum uenit
tatemq; accepimus unde non latentiam neque abito per caua terre
meatus sed uisibiliter per terram atq; apesto flumine incipiens se super
fundere semet cont in lacum paludesq; eius intersecat. Inde quoq;
cursus suos dirigens centum uiginti stadia sine ulla interfusionem
progreditur usq; ad urbem cui malias nomen postea lacum istum
qui genesar dicitur medio transit fluente quibus et locis plurim
circum uagatus deserta asphaltio suscipitur lacu atq; in eum
conditur. itaq; duos lacus uictore gressus intertio heret. p̄p̄

Generapiscium
de lacu genesar.

quale filippi et her
ces falsū redarguit
opinionē de nomine
iordanis fluuii.

tendit autē regio generat̄ eiusdem nominis lacum de quo et ipsa uocabu-
 lum assumpsit mirabili nature gratia et specie pulchritudinis. nam
 & spontaneos fructus soli ubertas ministrat & nemorū ferax innumēsa
 genera sponte subrigit. arborū pomiferarū & culture solestia imitata na-
 turā in quos uoluit usus opime fecunditatis deflexit gratiā ut nihil sit
 illic qđ natura negauerit nihil quod cultura prælerit & aptus omnib;
 nec ullis unquā alien' fructib; cuius tanta temperies ut omnium nascentiū
 conseruat diuersitatē illic & que frigore alunt̄ sese multipliciter effundit̄.
 & que est uouentur. illic est uouentur mixta simul aspicies arcto as-
 nices & dactiles nisi locus feruentiorib; generari nescios quid ficus aut
 olea loquar quas celi molliora lit̄ tratus. nec tam equantur illis supe-
 rioribus illi enim principales palestinae & quidem domestici fructus
 eiq; uberiores his apparent & licet longo int̄uallo sectam̄ proximicas nature
 & teporum iocundū contentionem illa quasi mat̄ ^{docet} fecunda om̄a creat. horū
 temperies quasi bonanatrix molli foetu uniuersē doceat. itaq; n̄ solū affatim
 generant̄ pomorū diuersitates sed & cōseruant̄. ut aliqua genera
 maxima parte anni non deficiant. Reliqua om̄a tota anni aestate usq; ad
 finem sup̄sint. Nā et uue & ficus que in insitiuis regalis cuiusdam gra-
 tiae dāem m̄sib; sine ulla defectu redundant. et reliqui fructus ramoꝝ
 quos uel uolentia rura sponte ppria procreauerunt uel in generauerunt
 industria humana ministerium suū nisi nouis succedentib; usu quodā ad
 ministrantium desere non nouerunt ad hanc nature fertilitatem & aeris
 temperiem. accedit & fontis gratia qui memoratam regionem gentili
 quadam intrigat infusione capharnaum nomēi quam nili fluminis uenam
 haud sup̄fluo quidam estimauer̄. n̄ solum quia in pinguis arua opimat.
 uerū & iam quia huiusmodi creat piscem. ut corachinū putet quina lex
 andrinolacu ex nili infusione repperitur. Locus quoq; denominelacus
 dictus. præ tendit in longitudine triginta stadiis in latitudine uiginti
 quōdenatura loci dixim'. ad consummationē prelu regrediamur.
 præparati itaq; ratib; secundum p̄ceptum suam manum militarem in po-
 site uespasianus que insectare & ur̄ eos. quina uigiorum effugio pestem
 uaserant. quidigit̄ facerent non repperiebant nullus interris salutis
 locus circum fusa hoste omnia. nulla in aquis fugiendi potestas. ut p̄
 telacu clauso & undiq; romanis circumdato nulla & iam in exiguis
 oparionibus resistendi fiducia. quidenim paci aduersos plurimos facerent

Quamulto
 tempore
 pomadurbit

Degratia
 fontis caphar-
 naum.

ratibus adpropinquantibus tardior quidem harum adpulsus & efficacior
excursus nauigiorum sed sine ullo sui uulnere solum clipeorum rep-
cussis spiculis crepitus audiebantur adpropinquare non audebant
iudei nec inpune quisquam scapha propius accesserat. cum de proximo faci-
le uel telorum figeret ictibus. uel ratibus dimergeretur & si quatenus
t emergere temptauit se sagitta iaculo insertur miserabilem influc-
tibus uitam deponeret. nec diutius resistere potuerunt. Cum diuerso gene-
re cogebant romani maximum numerum nauigiorum. atq; ilico ar-
tibus aut concursu ratium poterantur. aut ipsi se in lacum deiciebant. Cum
scapharum hostis insiliret. Cerneret mixtas sanguine aquis splenden-
t cadauerum lacum nulli parcebatur. Quicumq; occurreret grauis odo-
re terrimus fetor locorum quinq; milia iudeorum cum superioribus
tamen & septingentico interepta praelio. Victor uespasianus caricas re-
uertit illius regionis populum ab urbano discernere parabat ut qui
non fuerant auctores seditionis reseruarentur sed plurimorum con-
silio quitantiam superesse multitudinem. que posset recidua praelio
resuscitare paci aduersum et in uale locis arbitrarentur. Libienum
consisterent patria excus si. Quibus se alimonis sustentarent ex-
sortes omnium nisi rupto uiuerent sententiam flexit & inspirata
uenia mortis precepit. ut egredierentur ea porta que esset ex regio-
ne tiberiadis atq; ad eam urbem contenderent facile crediderunt.
Quod exoptabant cepere egredi. sed preoccupato itinere com-
munita & iudeorum clasere agmini. atq; in urbis stadium introdux-
ere. Ingressus quoq; uespasianus spectata & late uel robur omni-
quos sibi statui preceperat elegit. Sex milia iuuenum ualidiorum
quos neroni in sithonum direxit necari reliquorum triginta milia
quadringenta uenum dedit. uniuersos autem quicumq; de partibus
regni agrippae reperit sum regidonaui quos eque rex accepto
precio in seruitutis obsequia transcripsit. preter ea populus
alius traconitidis et gaulatidinis regionis. et hipeni & gal-
tac. tamquam belli excitatores. et per turbatores concordie
deserentes propria incursumes aliena quisumptis armis pacem
uolauissent. iustas & debitas pro flagitiorum meritis
penas dedere.

† aut in terram deiecerant ibiq; a romanis interficiebantur.